

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Педагогічний факультет

Кафедра соціальної педагогіки та соціальної роботи

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ТЮТОРСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ В ОСВІТНІЙ СИСТЕМІ

Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

Освітня програма «Соціальна педагогіка»

Спеціальність 231 Соціальна робота

Галузь знань 23 Соціальна робота

Затверджено на засіданні кафедри

Протокол № 1 від 29 серпня 2024 р.

м. Івано-Франківськ – 2024 р.

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Тьюторська діяльність в освітній системі
Викладач	Комар Ірина Валеріївна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи
Контактний телефон викладача	+380975276171
Е-mail викладача	iryna.komar@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	очний / заочний.
Обсяг дисципліни	3 кредити ECTS, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	Очні консультації згідно розкладу

2. Анотація до навчальної дисципліни

Дисципліна спрямована на підготовку фахівців до виконання функцій тьютора в освітніх установах, забезпечуючи супровід учнів і студентів у процесі їхнього індивідуального навчання, розвитку та соціалізації. У рамках курсу студенти опановують теоретичні основи та практичні підходи до тьюторської діяльності, враховуючи сучасні виклики та тенденції в освіті. Практичний аспект: сформувати у студентів компетентності, необхідні для ефективного виконання тьюторської діяльності, включаючи розробку індивідуальних освітніх траєкторій, підтримку навчальної мотивації учнів і сприяння їхньому особистісному та професійному розвитку.

3. Мета та цілі навчальної дисципліни

Мета – вивчити технології тьюторської діяльності, суть зазначеної технології із врахуванням можливих типів тьюторського супроводу (тьюторська практика дистанційної освіти, тьюторська практика відкритої освіти, супровід індивідуальної освітньої траєкторії). Розглянути особливості основних структурних компонентів вказаної технології (методів, прийомів, засобів та режимів роботи тьютора) та чинники, що впливають на їх вибір в умовах конкретної ситуації. У результаті вивчення курсу студент повинен знати феномен тьюторства в традиції світового університету та формуванні відкритого освітньо-наукового середовища; основні підходи до вивчення тьюторства; основи діяльності тьютора як педагога в системі освіти. Уміти аналізувати основні поняття: тьютор, технологія, діяльність, метод, прийом, засіб, умови, формування; розрізняти зміст та особливості напрямів тьюторства.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Інтегральна:	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у соціальній сфері або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів соціальної роботи і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.
Загальні компетентності (ЗК)	<p>ЗК-1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського, демократичного суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК-4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК-8. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.</p> <p>ЗК-9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК-10. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК-11. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми у професійній діяльності</p> <p>ЗК-12. Здатність приймати обґрунтовані рішення.</p>
Спеціальні компетентності (СК)	<p>СК-1. Знання і розуміння сутності, значення і видів соціальної роботи та основних її напрямів (психологічного, соціально-педагогічного, юридичного, економічного, медичного).</p> <p>СК-11. Здатність до надання допомоги та підтримки дітям та молоді а також їх сім'ям із врахуванням індивідуальних потреб, вікових відмінностей, тендерних, етнічних та інших особливостей в тому числі на етапі раннього втручання.</p> <p>СК-15. Здатність взаємодіяти з дітьми та молоддю, представниками різних професійних груп та громад.</p> <p>СК-16. Здатність дотримуватися етичних принципів та стандартів соціальної роботи.</p> <p>СК-18. Здатність до генерування нових ідей та креативності у професійній сфері.</p> <p>СК-24. Здатність забезпечувати інклюзивні процеси, виявляти особливості та шляхи покращення життєдіяльності дітей та молоді з особливостями психофізичного розвитку й інвалідністю у соціальному середовищі.</p>
Програмні результати навчання (РН)	РН 1. Здійснювати пошук, аналіз і синтез інформації з різних джерел для розв'язування професійних завдань і

	<p>встановлювати причинно-наслідкові зв'язки між соціальними подіями та явищами.</p> <p>РН 3. Ідентифікувати, формулювати і розв'язувати завдання у сфері соціальної роботи, інтегрувати теоретичні знання та практичний досвід.</p> <p>РН 4. Формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу соціальної проблеми.</p> <p>РН 5. Теоретично аргументувати шляхи подолання проблем та складних життєвих обставин, обрати ефективні методи їх вирішення, передбачати наслідки.</p> <p>РН 17. Встановлювати та підтримувати взаємини з дітьми та молоддю, іншими фахівцями на підґрунті взаємної довіри та відповідно до етичних принципів і стандартів фахової діяльності.</p> <p>РН 20. Виявляти етичні дилеми та суперечності у професійній діяльності та застосовувати засоби супервізії для їх розв'язання, в тому числі на етапі раннього втручання.</p> <p>РН 25. Здатність виявляти та розвивати здібності, креативний потенціал дітей і молоді, підтримувати їх творчий розвиток, сприяти успішній соціалізації, професійному самовизначенню.</p>
--	---

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни – 90 год.	
Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	12
семінарські заняття	18
самостійна робота	60

Ознаки навчальної дисципліни			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
7	231 Соціальна робота	4	Вибірковий

Тематика навчальної дисципліни			
Тема	Кількість год.		
	лекції	заняття	сам. роб.
Тема 1. Основи діяльності тьютора як педагога в системі освіти.	2	2	4
Тема 2. Історія та основні підходи до вивчення тьюторства.		2	6
Тема 3. Традиційна структура тьюторської системи за кордоном.	2	2	4
Тема 4. Тьюторство в початковій школі.		2	6

Тема 5. Тьюторський супровід в основній школі.	2		6
Тема 6. Зміст тьюторства в старшій школі		2	6
Тема 7. Особливості тьюторської діяльності в додатковій освіті.	2		6
Тема 8. Тьютор-куратор у ЗВО.		2	4
Тема 9. Тьюторство в навчанні дорослих.	2		4
Тема 10. Тьюторство в інклюзивному навчанні.	2	2	4
Тема 11. Зміст тьюторської діяльності в умовах дистанційного навчання.		2	4
Тема 12. Тьюторство на регіональному рівні		2	6

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	<p>Загальна система оцінювання навчальної дисципліни передбачає комплексний підхід до вимірювання знань, умінь і навичок студентів. Вона включає в себе різні компоненти оцінювання, які дозволяють визначити рівень засвоєння матеріалу і сформованість компетенцій. Система складається з таких елементів:</p> <p>Поточне оцінювання – 1) модульні завдання (перевірка знань на окремих етапах вивчення курсу); 2) практичні завдання (оцінювання виконання практичних та семінарських робіт); 3) домашні завдання (контроль за самостійною підготовкою студента); 4) тестування: оперативна перевірка теоретичних знань.</p> <p>Рейтингове оцінювання – студенти накопичують бали протягом семестру за виконання різних завдань. Кінцева оцінка розраховується на основі підсумку цих балів.</p>
Вимоги до письмових робіт	Критерії оцінювання: якість виконання завдань, своєчасність здачі роботи, глибина розуміння матеріалу. Концептуально конкретне й емпірично верифіковане висвітлення питань і завдань.
Семінарські заняття	Критерії оцінювання: якість виконання завдань, своєчасність здачі роботи, глибина розуміння матеріалу, креативність або вміння застосувати знання на практиці.
Умови допуску до підсумкового контролю	Виконання не менше 50 % завдань курсу
Підсумковий контроль	Залік

7. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність	Дотримання академічної доброчесності засновується на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та
--------------------------	---

	<p>викладачів університету: -Кодекс честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»</p> <p>-Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі студентів ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»</p> <p>-Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»</p> <p>-Положення про запобігання академічному плагіату у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»</p> <p>-Склад комісії з питань етики та академічної доброчесності ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»</p> <p>-Лист МОН України «До питання уникнення проблем і помилок у практиках забезпечення академічної доброчесності».</p> <p>Ознайомитися з даними положеннями та документами можна за посиланням: https://pnu.edu.ua/положення-прозапобігання-плагіату/</p>
Відвідування (пропуски) занять	<p>Можливість і порядок відпрацювання пропущених студентом занять регламентує «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ «Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника»</p> <p>Ознайомитися з положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативнідокументи/polozhenja/</p>
Неформальна освіта	<p>Можливість зарахування результатів неформальної освіти регламентується «Положенням про порядок зарахування результатів неформальної освіти у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» - https://nmv.pnu.edu.ua/нормативнідокументи/polozhenja/</p>

8. Рекомендована література

1. Бойко А. М. Індивідуальні тьюторські завдання для самостійної роботи студентів II – V курсів (інтегрований курс теорії та історії педагогіки) : навчальний посібник. Київ : Полтава, 2010. 400 с.
2. Дем'яненко Н. М. Історичні витоки і сучасна модифікація тьюторства у вищій школі України. Тематичний випуск "Педагогіка вищої школи: методологія, теорія, технології". 2007. №2 (дод. 1). Т. 1. С. 30-33.

3. Дем'яненко Н. М. Тьюторство і тьюторська технологія: навчальна програма : навч.-метод. комплекс фахової підготовки магістрів галузі знань «Освіта». Київ, 2017. Ч. II. С. 160–179.
4. Дем'яненко Н. М. Тьюторство – технологія супроводу особистісно-професійного розвитку студентів. Історико-педагогічні студії: наук. часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. 2008. Вип. 2. С. 106–116.
5. Дем'яненко Н. М. Тьюторські технології у вищій школі України. Постметодика. 2007. № 6 (77). С. 15–18.
6. Дем'яненко Н. М. Тьюторство у вищій школі: від концептуального обґрунтування до впровадження. Освіта. 2016. № 13–14 (5708-5709). С. 6.
7. Іващенко М. В. Формування готовності студентів вищих педагогічних навчальних закладів до діяльності тьютора: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук : спец. 13.00.04 «Теорія і методика професійної освіти» / М. В. Іващенко. Х., 2011. 20 с.
8. Комар О. С. Тьюторський супровід розвитку дорослих учнів в умовах відкритого освітнього простору / О. С. Комар // Педагогічні науки, теорія, історія, інноваційні технології. Суми : Вид-во СумДПУ ім. А.С.Макаренка, 2013. № 3(29). С. 311–317.
9. Кухаренко В. М. Дистанційний навчальний процес: навч. посібник / Кухаренко В. М., Сиротенко Н. Г., Молодих Г. С., Твердохлебова Н. Є.; за ред. В. Ю. Бикова та В. М. Кухаренка. К. : Міленіум, 2005. 292 с.
10. Кухаренко В. Н. Навчальний процес у відкритому дистанційному курсі / В. Н. Кухаренко // Теорія і практика управління соц. системами: філософія, психологія, педагогіка, соціологія. 2012. № 1. С. 40–50.
11. Осадча К. Сучасні моделі підготовки педагогів до здійснення тьюторської діяльності. Збірник наукових праць Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини. 2018. Вип. 1. С. 207-214.
12. Сисоєва С. О. Професійна підготовка викладача-тьютора: теорія і методика: навч.-метод. Посібник / Сисоєва С. О., Осадчий В. В., Осадча К. П. Київ; Мелітополь :ТОВ «Видавничий будинок ММД»,2011. 280 с.
13. Інформаційні ресурси:
<https://tutor.org.ua>

Викладач _____ **Ірина КОМАР**, доцент
кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи